

(Rättsakter som antagits med tillämpning av avdelning V i Fördraget om Europeiska unionen)

RÅDETS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT 2005/329/GUSP

av den 25 april 2005

om 2005 års utvärderingskonferens mellan parterna i fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 15, och

av följande skäl:

- (1) Europeiska unionen erkänner också fortsättningsvis att fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen (NPT) utgör en hörnsten i det övergripande systemet för förhindrande av spridning av kärnmaterial, en grundförutsättning för fortsatt kärnvapenedrustning i enlighet med artikel VI i NPT och en viktig faktor för den fortsatta utvecklingen av kärnenergis tillämpning för fredliga ändamål.
- (2) Den 17 november 2003 antog rådet gemensam ståndpunkt 2003/805/GUSP om universalisering och förstärkning av multilaterala avtal om icke-spridning av massförstörelsevapen och bärare⁽¹⁾. Den 12 december 2003 antog Europeiska rådet en strategi mot spridning av massförstörelsevapen.
- (3) Den 28 april 2004 antog Förenta nationernas säkerhetsråd enhälligt resolution 1540 (2004) enligt vilken spridning av massförstörelsevapen och bärare till dessa betecknas som ett hot mot internationell fred och säkerhet.
- (4) 1995 års utvärderings- och förlängningskonferens mellan parterna i fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen beslutade om förlängning på obestämd tid av fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen, om principer och mål för icke-spridning av kärnvapen och kärnvapenedrustning, om ett stärkande av utvärderingsprocessen för det fördraget samt om en resolution om Mellanöstern.
- (5) Den 13 april 2000 antog rådet gemensam ståndpunkt 2000/297/GUSP om 2000 års utvärderingskonferens mellan parterna i Fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen⁽²⁾.
- (6) 2000 års NPT-utvärderingskonferens antog ett slutdokument.
- (7) Den förberedande kommittén inför 2005 års NPT-utvärderingskonferens höll tre möten, i New York den 8–19 april 2002, i Genève den 28 april–9 maj 2003 och i New York den 26 april–7 maj 2004.
- (8) Den 29 april 1997 antog rådet gemensam åtgärd 97/288/GUSP om Europeiska unionens bidrag till främjandet av insyn i kontrollen av kärnmaterialrelaterad export⁽³⁾.
- (9) Den 17 maj 2004 antog rådet gemensam åtgärd 2004/495/GUSP om stöd för IAEA:s verksamhet inom ramen för kärnsäkerhetsprogrammet och för genomförandet av EU:s strategi mot spridning av massförstörelsevapen⁽⁴⁾.
- (10) Den 1 juni 2004 antog rådet ett uttalande till stöd för initiativet om säkerhet mot spridning av massförstörelsevapen.
- (11) Tilläggsprotokollet till kontrollavtalet mellan de kärnvapenfria staterna i Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom), Euratom och Internationella atomenergiorganet (IAEA), tilläggsprotokollet till kontrollavtalet mellan Frankrike, Euratom och IAEA samt tilläggsprotokollet till kontrollavtalet mellan Förenade kungariket, Euratom och IAEA har undertecknats och de trädde i kraft den 30 april 2004.
- (12) Mot bakgrund av resultatet av 2000 års utvärderingskonferens, diskussionerna under de tre mötena i den förberedande kommittén för 2005 års NPT-utvärderingskonferens och den aktuella situationen är det lämpligt att uppdatera och vidareutveckla de mål som fastställs i gemensam ståndpunkt 2000/297/GUSP samt de initiativ som tagits i enlighet med denna.

⁽¹⁾ EUT L 302, 20.11.2003, s. 34.

⁽²⁾ EGT L 97, 19.4.2000, s. 1.

⁽³⁾ EGT L 120, 12.5.1997, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 182, 19.5.2004, s. 46.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Europeiska unionens mål skall vara att stärka det internationella systemet för förhindrande av spridning av kärnmaterial genom att bidra till att 2005 års utvärderingskonferens mellan parterna i fördraget om förhindrande av spridning av kärnvapen (NPT) blir framgångsrik.

Artikel 2

För att uppnå det mål som anges i artikel 1 skall Europeiska unionen

- a) under 2005 års utvärderingskonferens medverka till en strukturerad och balanserad utvärdering av hur NPT fungerar, bland annat hur de stater som är parter i nämnda fördrag genomför sina åtaganden inom ramen för det fördraget, samt fastställande av på vilka områden och med hjälp av vilka medel ytterligare framsteg bör eftersträvas i framtiden,
 - b) medverka till att skapa samförstånd på grundval av den ram som inrättats genom NPT och stödjande beslut och den resolution som antogs vid 1995 års utvärderings- och förlängningskonferens och slutdokumentet från 2000 års NPT -utvärderingskonferens, samt beakta den aktuella situationen och främja bland annat följande väsentliga punkter:
 1. Vidta åtgärder för att bevara NPT:s integritet och stärka tillämpningen av det.
 2. Erkänna att NPT är ett unikt och oersättligt multilateralt instrument för att bevara och stärka internationell fred, säkerhet och stabilitet, eftersom det utgör den rättsliga ramen för förhindrande av ökad spridning av kärnvapen och för vidareutveckling av det kontrollsystem som garanterar att de kärnvapenfria staterna uteslutande använder kärnenergin för fredliga ändamål samt en grundförutsättning för fortsatt kärnvapenedrustning i enlighet med artikel VI.
 3. Sträva efter universalisering av NPT.
 4. Betona att det är absolut nödvändigt att se till att alla stater som är parter i fördraget fullt ut följer alla bestämmelser i NPT.
 5. Uppmana alla stater som inte är parter i NPT att göra åtaganden om icke-spridning och nedrustning samt uppmana dessa stater att bli parter i NPT i egenskap av kärnvapenfria stater.
6. Erkänna att det efter avslutandet av 2000 års utvärderingskonferens har inträffat allvarliga händelser när det gäller spridning av kärnmaterial.
 7. Understryka att det är nödvändigt att stärka FN:s säkerhetsråds roll som slutlig skiljedomare, så att det vidtar lämpliga åtgärder om skyldigheterna enligt NPT inte respekteras, i enlighet med IAEA:s stadga, inbegripet tillämpningen av kontroller.
 8. Erinna om de konsekvenser för internationell fred och säkerhet som en uppsägning av NPT kan medföra. Främja antagandet av åtgärder för att avskräcka från uppsägning av det fördraget.
 9. Begära att det nukleära samarbetet med en stat avbryts om IAEA inte kan ge tillräckliga garantier för att denna stats nukleära program uteslutande är avsett för fredliga ändamål, till dess att IAEA kan lämna dessa garantier.
 10. Uppmana staterna i Mellanösternområdet att upprätta en faktiskt kontrollerbar zon som är fri från kärnvapen, andra massförstörelsevapen och bärare till dessa, i enlighet med resolutionen om Mellanöstern från 1995 års utvärderings- och förlängningskonferens.
 11. Prioritera införandet av systemet för icke-spridning av kärnmaterial i Medelhavsområdet, eftersom säkerheten i Europa hänger samman med säkerheten i det området.
 12. Erkänna betydelsen för fred och säkerhet av kärnvapenfria zoner på grundval av frivilliga överenskommelser mellan staterna i det berörda området.
 13. Understryka att det är nödvändigt att göra allt för att avvärja risken för nukleär terrorism, som hänger samman med terroristernas möjlighet att få tillgång till kärnvapen eller kärnmaterial som kan användas för tillverkning av kärnladdningar, och i detta sammanhang understryka att det är nödvändigt att respektera de skyldigheter som följer av säkerhetsrådets resolution 1540 (2004). Uppmana till förstärkt säkerhet för radioaktiva källor med hög aktivitet. Stödja G8 gruppens och IAEA:s insatser.
 14. Mot bakgrund av det ökade hotet om kärnvapenspridning och terrorism erkänna att initiativet om säkerhet mot spridning, det globala initiativet om minskning av hot och G8-gruppens initiativ för globalt partnerskap skall uppmuntras.
 15. Uppmana till universalisering av de övergripande kontrollavtalen och tilläggsprotokollen.

16. Erkänna att de övergripande kontrollavtalen och tilläggsprotokollen har en avskräckande effekt när det gäller spridning av kärnvapen och att de utgör dagens kontrollstandard samt fortsätta att verka för att eventuella brott mot skyldigheterna enligt NPT lättare skall kunna upptäckas.
17. Verka för att IAEA:s styrelse skall erkänna att ingåendet av ett övergripande kontrollavtal och ett tilläggsprotokoll är dagens kontrollstandard.
18. Understryka den unika roll som IAEA spelar för att kontrollera att staterna respekterar sina åtaganden om icke-spridning av kärnvapen och för att på begäran hjälpa dem att förstärka säkerheten för kärnmaterial och kärnanläggningar, samt uppmana staterna att stödja IAEA.
19. Erkänna betydelsen av effektiva och ändamålsenliga exportkontroller i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1540 (2004) och i enlighet med artikel III.2 i NPT.
20. På det nationella planet införa effektiva kontroller av export, transitering, omlastning och återexport samt lämpliga lagar och andra författningar för detta ändamål.
21. Sätta i kraft effektiva och avskräckande brottspåföljder för att hindra olaglig export, transitering, förmedling och handel samt finansiering av sådan verksamhet, i överensstämmelse med säkerhetsrådets resolution 1540 (2004).
22. Uppmana Zanggerkommittén och gruppen av länder som levererar kärnmaterial (NSG) att dela med sig av sina erfarenheter i fråga om exportkontroller, så att alla stater kan vägledas av Zanggerkommitténs överenskomelser och NSG:s riktlinjer.
23. Erinna om att det är nödvändigt att snarast förstärka NSG:s riktlinjer så att de anpassas till de nya utmaningarna för icke-spridning.
24. Uppmana de stater som är parter i konventionen om fysiskt skydd av kärnämne att verka för att den ändrade konventionen snabbt ingås.
25. Erkänna att stater som är parter i NPT har rätt att använda kärnenergi för fredliga ändamål i enlighet med artikel IV i NPT och med beaktande av artiklarna I, II och III i NPT.
26. Understryka vikten av ett fortsatt internationellt samarbete för att förstärka kärnsäkerhet, säker avfallshantering och strålskydd samt uppmana de stater som ännu inte tillträtt alla relevanta konventioner att göra detta så snart som möjligt och att fullt ut tillämpa de skyldigheter som följer av dessa.
27. Notera att de stater som är parter i NPT, i enlighet med artikel IV i NPT, kan ta kärnenergi i användning för fredliga ändamål, bland annat på områdena elproduktion, industri, hälsa och jordbruk.
28. Främja utformningen av garantier för tillgång till tjänster som rör kärnbränsle, eller till själva kärnbränslet, på lämpliga villkor.
29. Notera rapporten från IAEA:s expertgrupp om multinationella strategier för kärnbränslecykeln och främja att den snabbt börjar behandlas inom IAEA.
30. Erkänna att mängden kärnvapen har minskat sedan slutet av det kalla kriget, men samtidigt understryka att det är nödvändigt med en global minskning av kärnvapenarsenalerna genom fortsatta systematiska och gradvisa insatser för kärnvapenedrustning enligt artikel VI i NPT, och i detta sammanhang välkomna att Ryska federationen och Amerikas förenta stater 2003 ratificerade Moskvafördraget, men samtidigt understryka att dessa stater måste minska sina arsenaler ytterligare.
31. Understryka att den ryska och den amerikanska presidentens uttalanden 1991–1992 om ensidiga minskningar av deras lager av icke-strategiska kärnvapen måste omsättas i praktiken, samt uppmana alla stater som innehar icke-strategiska kärnvapen att ta med dessa i sin allmänna process för vapenkontroll och nedrustning i syfte att minska och eliminera dem.
32. Erkänna tillämpningen av principen om oåterkallelighet för samtliga åtgärder för kärnvapenedrustning och kärnvapenkontroll som ett bidrag till att bevara och förstärka internationell fred, säkerhet och stabilitet med beaktande av dessa förutsättningar.
33. Erkänna betydelsen för kärnvapenedrustning av programmen för destruktion och eliminering av kärnvapen samt eliminering av klyvbart material enligt definitionen av "klyvbart material" inom ramen för G8-gruppens globala partnerskap.

34. Fortsätta insatserna för att säkerställa insyn som en frivillig förtroendeskapande åtgärd för att stödja ytterligare framsteg när det gäller nedrustning.
35. Eftersom fördraget om fullständigt förbud mot kärnsprängningar (CTBT) utgör en väsentlig del av systemet för kärnvapennedrustning och icke-spridning av kärnvapen, uppmana staterna, särskilt de som tas upp i bilaga II, att underteckna och ratificera fördraget snarast och villkorslöst, så att det kan träda i kraft så snart som möjligt och utan villkor, samt att i avvaktan på att fördraget träder i kraft uppmana alla stater att respektera ett moratorium och att avstå från alla åtgärder som strider mot skyldigheterna och bestämmelserna i det fördraget. Understryka betydelsen av det arbete som utförts av den förberedande kommissionen för CTBTO och aktivt stödja det arbete som utförts av den särskilda representanten för de stater som har ratificerat det fördraget, vilken har i uppdrag att främja en universell anslutning till fördraget.
36. På nytt uppmana nedrustningskonferensen att omedelbart inleda förhandlingar om och snarast ingå ett icke-diskriminerande och universellt tillämplbart fördrag om förbud mot framställning av klyvbart material för tillverkning av kärnvapen och andra kärnladdningar, utan förhandsvillkor och med beaktande av den särskilda samordnarens rapport och det mandat som den innehåller, samt i avvaktan på att nämnda fördrag träder i kraft uppmana alla stater att förklara och upprätthålla ett moratorium för framställning av klyvbart material för tillverkning av kärnvapen och andra kärnladdningar. EU välkomnar insatsen från de av de fem kärnvapenstaterna som har förklarat ett moratorium för sådan framställning.
37. Uppmana alla berörda stater att vidta lämpliga konkreta åtgärder för att minska risken för ett oavsiktligt kärnvapenkrig.
38. Fortsätta att undersöka frågan om säkerhetsgarantier för de kärnvapenfria stater som är parter i NPT.
39. Uppmana kärnvapenstaterna att bekräfta de befintliga säkerhetsgarantier som noterats av Förenta nationernas säkerhetsråd i resolution 984 (1995) samt att underteckna och ratificera de relevanta protokollen om kärnvapenfria zoner, som upprättats efter erforderliga samråd, och erkänna att dessa zoner omfattas av säkerhetsgarantier i form av fördrag.
40. Understryka nödvändigheten av allmän nedrustning.
41. Understryka vikten av universalisering och tillämpning av konventionen om biologiska vapen och toxinvapen (BTWC), konventionen om kemiska vapen (CWC) samt de konventioner, åtgärder och initiativ som bidrar till kontrollen av konventionella vapen.
42. Uppmana till universalisering och faktisk tillämpning av Haag-uppförandekoden mot spridning av ballistiska missiler.
43. Arbeta för en lösning av de problem med regional instabilitet och osäkerhet och de konfliktsituationer som ofta ligger till grund för många vapenprogram.

Artikel 3

De åtgärder som Europeiska unionen vidtar i enlighet med artikel 2 skall omfatta

- demarscher från ordförandeskapet, där så är lämpligt, i enlighet med artikel 18 i fördraget om Europeiska unionen, i syfte att främja NPT:s universalitet,
- demarscher från ordförandeskapet, i enlighet med artikel 18 i fördraget om Europeiska unionen, till de stater som är parter i NPT, för att uppmana dem att stödja de mål som anges i artikel 2 i denna gemensamma ståndpunkt,
- ansträngningar att nå en överenskommelse mellan medlemsstaterna om de utkast till förslag om väsentliga frågor som på Europeiska unionens vägnar skall läggas fram för övervägande av de stater som är parter i NPT och som kan utgöra grunden för beslut av 2005 års utvärderingskonferens mellan parterna i NPT,
- uttalanden från ordförandeskapet på Europeiska unionens vägnar under den allmänna debatten och under debatterna i de tre huvudkommittéerna.

Artikel 4

Denna gemensamma ståndpunkt får verkan samma dag som den antas.

Artikel 5

Denna gemensamma ståndpunkt skall offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdad i Luxemburg 25 april 2005.

På rådets vägnar

J. ASSELBORN

Ordförande